

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2012. FEBRUÁR XXIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

Böjti tanácsok gyülekezeteink számára

Böjtlőni reformátusként is lehet! Ehhez nyújt segítséget az alábbi „kiskaté”.

A böjt értelme: magunkat jobban Isten szolgálatára szánni. Ennek eszköze lehet valamilyen ételtől, élvezeti cikktől (pl. kávé, édesség, cigaretta, alkohol) való tartózkodás 6 héten keresztül, mert valahányszor magunkhoz akarnánk venni, s mégis lemondunk róla, a magunknak való kedveskedés helyett Istennek ajánljuk figyelmünket és önmagunkat. A böjtnek mindig van célja, tehát elhatározzuk, hogy miért szeretnénk ilyenformán böjtlőni. Az önmegtadadsnák úgy van értelme, ha nem pusztán önsanyargatás, hanem egyben nyitás is Isten országa felé.

A böjt másik lehetősége, Isten akaratára tudatosan hangolódni az előbbi szempontsor alapján. Ez össze is köthető a fenti böjtfórmával. Ezekkel arra törekszünk, hogy Istennek kedves életet éljünk: jellemünkben és tetteinkben látszódjék Krisztus.

Az alábbi böjti tanácsok böjtfő vasárnapjától egészen húsvét napjáig nyújtanak számunkra egy-egy útmutatást naponként, hogyan éljünk, mire figyeljünk a böjti időszakban, a vastag betűs mondatok a vasárnapokat, illetve az ünnepnapokat jelzik.

1. A böjt kezdőnapja vasárnap, böjtfő: családunkkal együtt menjünk istentiszteletre. Ha valaki egyedül él, rokonával vagy barátjával.

2. Tartózkodjunk a televíziótól, amivel visszavonulót fűjünk lelki szféránkba, jelezvén, hogy az ünnep megkezdődött!

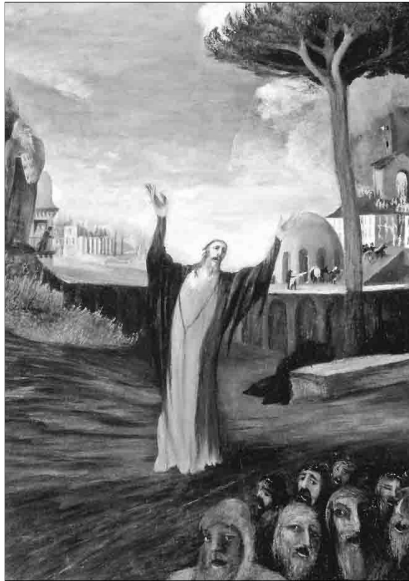
3. Vegyük fel valakinek a keresztyét, segítségünk terheinek a hordozásában – amiképpen Czirénei Simon! Lehet szomszéd, barát, családtag, munkatárs vagy bárki, aki valamilyen különlegesen nehéz terhet kell, hogy vigyen.

4. Mondjunk le valamilyen kedvenc ételünkről! Figyeljünk arra, hogy lelki éhségünk mélyebb legyen, ne az étel után, hanem Isten után vágyakozzunk.

5. Vegyük észre a természet szépségeit és csodáit! Isten csodálatos világot adott, örüljünk, és adjunk érte hálát.

6. Imádkozzunk azokért, akikkel a nap során találkozunk!

7. Takarítsuk el a szemetet! Az otthonunkban, a munkahelyünkön felhalmozódó rendetlenség a szívünkben uralkodó rendetlenség

Csontváry Kosztka Tivadar: Fohászkozó Údvözítő, 1903

get is tükrözheti. Tégy rendbe egy fiókot, egy elhanyagolt helyiséget, és gondoldj arra, hogy Isten hogyan akar rendet tenni benned!

8. Kedves bibliai alakunk életéből ragadjunk meg egy mozzanatot, azt igyekezzünk megvalósítani!

9. Félelem-böjt. valahányszor félelem támad bennünk, érzésünket formáljuk hálaadó, magasztaló imádsággá, amiben kifejezzük, hogy Istenbe vetett bizalmunk nagyobb, mint a félelmünk. Figyeljük mennyivel könnyebb a napunk, ha a hit és nem a félelem parancsol!

10. Bocsássunk meg! A Miatyánkban azt kérjük, úgy bocsásson meg Isten nekünk, ahogy mi egymásnak.

11. Rádió-böjt vagy számítógép-böjt. Ma ne kapsold be! Olyan sok hanggal és zajjal töltjük meg az életünket, hogy ama halk és szelíd hangot nem tudjuk meghallani.

12. Emlékezz egy áldott elődödre: lehet az egy idősebb családtag, rokon, barát, aki már lehet, hogy nem él. Idézd emlékezetedbe azt, amit tőle tanultál! Azért lehettünk hívővé, mert valaki beszélt nekünk Róla!

HETEDIK KÜRTSZÓ

A református sajtó kihívásai

Legyen a református sajtó mindenképp az egyház meglevénedésének eszköze, tudja a korunk emberének szóló friss bibliai üzenetet modern módon, átütően közvetíteni. A reformáció azért robbant ki, mert a könyvnyomtatást Luther Márton fellépése előtt Európában feltalálták és Luthernek a wittenbergi vártemplom kapujára 1517. október 31-én kiszögeezett 95 vitatételét több nyomda hihetetlen gyorsan kinyomtatta, e példányokat aztán rekord gyorsasággal kapkodták el az emberek. A wittenbergi professzor által felvetett kérdésekből nyugat-európai közügy lett. Újság akkor még nem volt, de röplap és hírlevél igen, és a 95 tétel röplap volt a javából. A könyvnyomtatás elterjedése nélkül aligha lett volna Luther vitára hívó tételeiből reformáció.

Az 1890-es évek közepén a magyar református egyházban mintegy ötven különböző időszakai sajtótermék jelent meg rendszeresen. 1920-ra ez a szám jelentősen megnőtt, elszaporodtak az egyházi egyesületi és a gyülekezeti újságok. Az 1989-90-es rendszerváltozásnak köszönhetően kaptak ismét megjelenési lehetőséget az egyházi lapok.

Egyházi kérdésekről a 19-20. században számos világi lapban is jelentek meg református egyházi témájú írások. Maguk az egyházi férfiak is szívesen írtak ilyenekben. A sajtó tükrözi a meglévő közállapotokat, másfelől igyekszik formálni azokat.

Egyházi sajtónk szakjellegű, tudományos kiadványaival ezúttal nem foglalkozunk, figyelembe vesszük viszont az elektromos sajtót, hiszen az 1920-as évek közepétől megjelent a rádión keresztül sugárzott református prédikáció, majd komplett műsor, és utóbbi évtizedeinkben a televízió is fontos helyet foglal el a református sajtó palettáján. Van református rádió is.

Mind a nyomtatott, mind az elektromos református sajtó legyen igaz, sokszínű és érdekes. Ha nem ilyen, az olvasó félre teszi a nyomtatott lapot, vagy más csatornára kapcsolja tévékészülékét, rádióját. „Eszí, nem eszi, nem kap mászt” alapon nem működik az egyházi sajtó. Lássá az olvasó, hogy a valóságos helyzetről van szó. A tudósítások, interjúk fontos egyházi eseményekről, mértékadó személyekről szóljanak, úgy azonban, hogy a hétköznapi egyházi élet, a gyülekezet tagjainak élete jelenjék meg. Adjon eligazítást korunk felmerülő

FODORNÉ NAGY SAROLTA
FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

CSOHÁNY JÁNOS
FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

Nepáli napló /4. Korda Zoltán Estikéi /7. Melléklet: Református sajtó /I-II.

„Valaki azért aki hallja éntőlem e beszédeket és megcselekszi azokat, hasonlítom azt a bölcs emberhez, aki a kősziklára építette az ő házát és ömlött az eső, és eljött az árvíz, és fújtak a szelek, és beleütöttek abba a házba, de nem dőlt össze, mert a kősziklára építetett...” Mt 7,24-29

Jézus Urunk Hegyi beszédének végén arra figyelmeztet, hogy nem elég Őt hallgatni, tanítását tettekre kell váltania a bölcs embernek. Jézus az emberi élet igazi alapjának tartja a megélt, tettekbe váltott Igét. Jézus hangsúlyozza és határozottan kijelenti, hogy az ember attól és akkor él bölcsen, ha megalapozza életét, ha az alap a kősziklára kerül, ha a lelki élet, az emberi élet a kősziklára teljesen ráépült alapra kezd el épülni.

Jézus szemtanúja volt gyermekkorától az építkezéseknek, sokszor láthatta, hogy egy jó gazda, egy tehető gazda sokszor 9 méterre is leásott a talajban, hogy házát sziklára építse. A bölcs gazda nem kapkodta el az alapozást, nem azt nézte, hogy milyen sok pénzbe, fáradságba, számításba kerül, hanem azt, hogy amit felépít az kőkemény, megingathatatlan, tartós, teherbíró alapra épüljön fel.

Rácsodálkoztál-e mostanában arra, hogy a környezetemben levő épületek, mely évszázadok óta szolgálják a gyülekezetet, a települést, milyen nagyszerűen, milyen bölcs tervek, szívek és kezek által épültek fel, a mai modern technikák nélkül, időtállóan? Az épületek alapjai láthatatlanok, mégis a legfontosabb részek, nélkülük már rég összeomlottak volna az épületek, nem bírták volna ki az újjáépítést, néhol az általa-

A LÉLEK CSENDJE

A böjtölés lelki alapozás

kításokat sem. Mai világunkban is, ha egy megrongálódott, időtelt épületet akar az építőmérnök megmenteni, renoválni, akkor először az alapot vizsgálja meg, ha az stabil, van remény a romos épület felújítására, ám ha maga az alap ment tönkre, akármilyen fájó is, az épület bontásra ítélt.

Rácsodálkoztál-e arra, hogy személyes, családi vagy gyülekezeti életed is azért van, azért áll még, mert az alap, amire épült, amire építetted, az jó alap, a kősziklára épült? Vajon akinek élete szétesett, összeomlott, eszükbe jut-e vagy eszükbe juttatja-e valaki nekik, hogy az alapozással volt baj, az alappal van baj?

A viharok, a szelek, az esők károkat okoznak, ám egy olyan épület, amelynek mély, erős, jó alapja van, nem válik semmivé, használhatatlanná, a jó alapon nyugvó épület felújítható, átalakítható, helyre-

hozható bármilyen viharok, bármilyen rongálódás után.

Jézus figyelmeztet téged, vizsgálj meg lelked, életed alapját! Kősziklára építetted az alapot? Krisztusra alapoztad életedet? Tettekbe váltod-e a hallgatott Igét? Jézus bátorít, légy bölcs, építsd ezután életed a jó alapra! A kősziklára helyezd az alapot, s arra rá épületed tégláit!

Jézus vigasztal, légy bármilyen vihar, esőzés, szél után megtépázva, megrongálva, megkárosítva, ha alapod a kősziklára épült, ha jó volt az alapozás, ha életed a Krisztus-elsőség lelkületéből fakadó jó tetteket látatja, nem semmisül meg, nem omlik szét életed. Az igazi alap miatt nem dől össze végleg az egy életen át épített lelki ház, nem eshet szét az a személyes, az a családi vagy az a közösségi élet, melynek Krisztus és a krisztusi tettek az alapja.

A böjt lényege az, hogy Húsvét előtt lelki életedre odafigyelj, az Igével való foglalkozás, az Ige tettekbe váltása kerüljön első helyre, erre legyen elsősorban időd. A böjtölés lelki alapozás, az alapra való figyelés, az alapra való építkezés rendelt ideje, Jézustól származó lehetőség arra, hogy bölcsen élj, hogy bölcs emberként építkezz. Ha kell, inkább dőljön össze a régi, a rossz, a hasznavehetetlen alap, mintsem később a rá épített ház, s inkább most dőljön össze régi alap, régi ház, míg adatik új idő, új építésére, új alapozásra, új ház építésére.

Látó Endre: Koldus

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

A bölcsesség kulcsa

Sokan a bajban, elkeseredettségben spirituális töltetű könyvet, írást keresnek. Miért? Azért, mert ebben látják a kapaszkodót, a megoldást. A választ is itt keresik, hiszen okos és bölcs emberek írták, Ők biztosan tudják mi a megoldás az „én problémámra”. Elolvassák, elgondolkoznak. Megtalálják a „kulcsot” ahhoz a zárhoz, ami enged betekinteni a jobb, nyugodtabb, szebb jövőbe. Ez az a kulcs, ami számunkra a Hatalmat jelenti.

Az Egyháznak ugyanilyen kulcsa van! Ez biztosítja a hatalmat a „holnap” érdekében. Nem kellett megkeresnie, hisz ingyen volt/van, csak megőriznie kell, hogy alkalmas és alkalmatlan időben is biztosítania tudja a szelíd megnyugvást mindenki számára.

Erre utal a *Heidelbergi Káté 83. kérdése*, ami kijelenti, hogy a kulcsok hatalma nem más, mint *A szent evangélium prédikálása és a keresztyén egyházi fejelem, amely kettővel a mennyország a hívőknek megnyitott, a hitetlenek előtt pedig bezáratik*. Tudni kell, hogy az evangélium maga Krisztus! Tehát ember és Isten között, világ és Egyház között csak az élő Krisztus a legitim kapcsolat. Ő az ajtó nyitója („Én vagyok az ajtó, aki énrajtam át megy be, megtartatik”), de a zárója is egyben. Minden csak Ő általa lehetséges! – Ezért téves a katolikus egyház pápa-elmélete, miszerint Péter utódaként az ő kezében van az Egyház kulcsa.

Az evangélium prédikálása mindannyiunk kötelessége, és ha mi azt hirdetjük, és valaki elfogadja, akkor megnyílik előtte a mennyország ajtaja, mert bűnbocsánatot és örökéletet nyert, ha pedig visszautasítja, akkor bezárul előtte. Az ember önkéntesen dönt a befogadás vagy visszautasítás tekintetében. Viszont tudatában kell lennie annak, hogy az elutasítás az ember saját maga kizárásával jár a mennyi birodalomból.

A Szentírásban található ige megnyitja előttünk az örökélet kapuját, vagy ha nem engedelmeskedünk neki, bezárja előttünk,

hiszen a mennyek országának kulcsainál az első feltétel az evangélium prédikálása, a második pedig a keresztyén egyházi fejelem.

De mégis: mi módon nyitattik meg és mi módon záratik be a mennyország az evangélium prédikálásával? (*Heidelbergi Káté 84. kérdése*) Oly módon, hogy Krisztus parancsolatából minden hívőnek egyenként és egyetemlegesen hirdetik és nyilvánosan megbizonyítják, hogy Isten nekik Krisztus érdeméért minden bűneiket valósággal megbocsátja, valahányszor az evangélium ígéréit igaz hittel magukhoz kapcsolják. Viszont minden hitetlennek és képmutatónak hirdették, hogy mindaddig Isten haragja és az örök kárhozát alá vannak zárva, amíg meg nem térnek. Ez evangéliumi bizonyíthatóság szerint ítélt Isten mind ebben, mind a jövő életben. Ez még csak magyarázatra sem szorul, hisz minden egyértelmű! Egy viszont biztos tény: a megnyitásra vagy bezárásra szolgáló „kulcs” a Te elmédben és szívedben van!

Lehet, hogy szórakozásból vagy éppen akaratból is spirituális vagy szakkönyvet olvasol a mindennapi nehézségek leküzdésére, de ne várj feltétlenül csodát belőle, hisz a kulcs csak egy: Krisztus!

ORBÁN LEVENTE

MAGYAR VÁKUUM NAGYVÁRAD ÉS SZALONTA KÖZÖTT

Református szórványnapló

Négy Várad melletti településen – Cséffa, Inánd, Váradles, Biharsályi – folytat, évtizedek óta tartó szórványgondozást, a Nagyvárad-Óssi Református Egyházközség. Az első két – a megyeközponttól mintegy 30 km-re lévő – faluban havonta egyszer, a másik két településen havonta kétszer, illetve télen Sályiban havi egy alkalommal kerül sor istentiszteletre.

Sályiban és Cséffán a római katolikus egyház nyújtott segítő kezét és istentiszteleti helyszínt református testvéreiknek, míg Inándon háznál folyik a szórványgondozás. Egyedül Váradles reformátussága van abban a kivételezett helyzetben – Nagyvárad és Szalonta között egyedülként –, hogy saját temploma van. A megyeszékhely és az Arany János szülővárosa közötti 40 km magyar vákuumot jelent. 10-12 faluban élnek magyarok ezen a vidéken, és összesen sincsenek százan.

Ökumenikus összefogás

Biharsályiban, Szacsavay Imre '48-as forradalmár, országgyűlési jegyző és vértanú szülőfalujában, az ökumenikus összefogás jegyében zajlott le az év első istentisztelete. Január elsején vasárnap délután a falu összetartó római katolikus és református hívei közös ökumenikus istentiszteleten vettek részt a helyi katolikus templomban. Liturgiai keretként az idei ökumenikus imahét istentiszteleti rendje szolgált, melyet erre az évre a lengyel történelmi egyházakat képviseltető munkacsoport készített el.

Az ünnepi alkalmon Dr. Fügedy Antal mezőbikácsi plébános és a váradóssi segédlelkész közös szolgálattal dicsérte az Urat. Utóbbi köszönetet mondott a plébános testvéri kezdeményezéséért, ami azt mutatja: Sályiban az ökumené nem deklarációk szintjén, hanem a gyakorlatban is megvalósul. Ezt mutatja az is, hogy a kis sályi református szórványgyülekezet istentiszteleti alkalmait, immár évek óta a helyi római katolikus templomban tarthatja meg.

Családlátogatás

Az esztendő második napján a Nagyvárad-Óssi Református Egyházközség négy szórványa közül ismét Sályi volt a szolgálati helyszín, mivel a nap vette kezdetét a szokásos családlátogatás. Hennesz Károly harangzó kíséretében kerestük fel a település reformátusait. Mindenütt szeretettel és nyitottan fogadtak bennünket. Az Ige üzenete mellett iratterjesztési ajándékokat (Harangszó, Kálvincsillag, Örömhír, Biblia) vittünk magunkkal. Emellett minden család Széll Katalin nagyváradai festőművész egy-egy alkotását tartalmazó emlékkártyát kapott

A váradlesi református templom. Fotó: Kántor Rozália

ajándékba. A január 8-án befejeződött családlátogatások során összesen 12 református, vagy reformátust is magába foglaló családdhoz jutottunk el, azaz a falu reformátuságának mintegy 99 százalékához.

Inándon immár maroknyinál is kevesebb, mindössze két református él, Benedek György és fiútestvére. A magyarok száma sem sokkal több ennél. Mint a január 8-án végzett családlátogatás alkalmával megtudtuk: előbbi immár tizennyolcadik éve fogadja otthonában, egy a falu közelében lévő tanyán, a havonta – a hónap második vasárnapján – megtartott istentisztelet résztvevőit és a szolgálat végzőit. Köszönjük hűségét és vendégszeretetét.

Százötvenkilenc év magány

Január 15-én, vasárnap délután került sor a hónap szokásos második istentiszteleti alkalmára Várad-Óssinek a városhoz legközelebb eső szórványában, Váradlesen, melynek 159 éves saját temploma is van, s magányosan áll a falu széli domboldalon. A jelzett napon Óssiból érkezett presbiterek küldöttségét látta vendégül a lesi szórványgyülekezet.

Az ígéhirdetést követően, alulírott fogalmazott meg subjektív gondolatokat Bajó János lesi gondnok és neje példaértékű vendégszeretetről, lelkiismeretes szolgálatáról, melynek köszönhetően az egyébként nyelvi és felekezeti identitásának megtartásában, átmentésében igencsak veszélyeztetett, 18 családot felölelő közösség tevékeny évet zárt 2011 végén. Egy olcsó és ötletes fűtésberendezéssel a téli hidegtől is mentesült a gyülekezet. A közeli főút

zsúfolt közlekedésének zaját is sikerült kiküszöbölni a közelmúltban, minőségi és ízléses nyílászárók elhelyezésével.

Istentiszteletet követően terített asztalnál, szeretetvendégséggel folytatódott az együttlét, a lesi és óssi testvérek ismerkedése. Köszönjük lesi testvéreink vendégszeretetét, az együttlét alkalmát, melyet – reményesség szerint – továbbiak követnek az esztendő folyamán.

Helyzetkép

A szórványban tapasztalt gondok sok tekintetben hasonlóak a nagy- és kisvárosi szórványéhoz, kiegészülve a helyi jellegzetességekkel. Egymást követi, azaz kéz a kézben jár a nyelvi és a felekezeti önfeladás. Kihalással fogy a magyar, és önfeladással nő a többség. Nem a meg sem született gyermekek, hanem olyanok által, akiket szüleik gondosan felneveltek, iskoláztattak, majd, mintegy ajándékként átadnak, átengednek a többségnek; sőt sokszor családi körben ők maguk integrálják oda (!), hiszen a szülők már eljutottak abba a tudathasadásos állapotba, amely úgy summázza szórványlétét: magyarul, magyarul nincs jövő.

A vegyesházasságokban általában a többségi nemzetet és az államvallást képviselő házastárs szava, azaz nyelve és vallása a nyomatókosabb, irányt mutató a gyermekek jövőjét illetően.

Az idősebb generáció egy része még utolsó és egyetlen alapként ragaszkodik a nyelvi, nemzeti és vallási identitást képviselő és megjelenítő egyházhoz. Másutt győző a közöny és az érdektelenség, esetleg a többségi befolyás. Ez utóbbi olvasztógélyszerere elsősorban a gyermekekénél és a fiataloknál hatékony, akik nem anyanyelvükön tanulnak. Ez persze a nagyvárosban élők számára sem ismeretlen tényező, hiszen sokan vannak a gyermek idegen nyelv általi „jobb érvényesülésében” konokul hívők. A szórványban a kérdés mindig úgy tevődik fel: odahaza mit kap a gyermek magyarul? Ha semmit, vagy alig valamit, akkor a kérdés egy életre el van döntve...

Ft. Csúry István püspök, a gyülekezetet több mint két évtizede pásztorló lelkipásztor, a lesi eklézsia emlékkönyvében a következőkre hívja fel hívei, a megmaradásban reménykedő reformátusok figyelmét: „Itt az ideje, hogy figyelmeesebben és hálásabbak legyünk. Figyeljünk egymásra, hogy senki ne kerüljön koldusbotra, és legyünk hálásak, hogy Isten egyházunkat és háztartásunkat gyarapítsa és sokasítsa. (...) Még nagyon sok a feladat. Fogjatok össze, idegen isteneket ne szolgáljatok. Ha hűségesek maradtok Atyánkhoz, aki Jézus Krisztusban megváltotta életünket, Szentlelke által soha sem fog elhagyni titeket és a tieiteket.”

ERDÉLYI REFORMÁTUSOK KÜLMISSZIÓJA DÉL-ÁZSIÁBAN

Nepáli naplójegyzetek

Királyhágómelléki református gyülekezeink egész sora - Biharszentjános, Érszöllős, Biharvajda, Szatmár-Szamosmegyer, Szilágyperecsény, Ákos, Hosszúmező - támogatja a marosvásárhelyi Szabó házaspár külmisziói szolgálatát a dél-ázsiai, maoista befolyás alatt senyvedő Nepálban. Lapunk immáron egy éve, 2011 tavaszától közli a református külmisziósok naplójegyzeteit.

Fájdalom

Egy hölgy panaszkodott, hogy fáj a füle és gyógyszerért kért tőlem. Amikor az egészségügyi táskából gyógyszert adtam neki, meglepődve vettem észre, hogy a hölgy a gyógyszert a fülébe helyezte.

Megkérdeztem, hogy miért teszi? Mire a válasz ez volt: „Közelebb van ahhoz a ponthoz, ahol fáj.”

Majd alaposan elmagyaráztam a gyógyszer használatának a módját és kb. fél órán át próbáltuk kihálaszni a hölgy füléből a gyógyszert.

Engedély

Kol falu vezetője kommunista. Mikor a Jézus filmet akartuk levetíteni a falu vezetője vallás propagálás címén engedélyt kért tőlem.

„Van engedélyem” - mondtam, és elolvastam számára a Márk evangéliuma 16. részének 15. versét.

„Isten ez által adott engedélyt nekem, sőt parancsot, amely nagyobb a te engedélyednél” - mondtam.

Kolban is levetítettük a Jézus filmet, engedélyt kaptunk a kommunista vezetőtől.

Érinthetetlenek

A lakók nem akartak megérinteni egyetlen könyvet sem, mantrát-tantrát akartak. „Az érinthetetlenek kasztjához sorolnak bennünket!” - szúrt szíven a felismerés, amikor szállást keresve elutasítottak bennünket. Csúfoltak bennünket.

Jeremiás 20. részének 1-8. versei jutottak eszembe. Passúr és a nép fiai mind csú-

foltak, és mindenkire hallgattak csak éppen Jeremiásra nem. E faluban sok a máj-beteg az alkoholfogyasztás miatt, a bálványimádás révületében sokat isznak és drogoznak. Láttam a szemeikben a sötétséget, és megéset a szívem rajtuk. Szeretnék ide még visszatérni.

Kompromisszum

A faluba érkezve észrevettük, hogy a vezetőség üdvözlésünk után kikérte az időszámán véleményét velünk kapcsolatban.

A helyi gyülekezet pásztorával vettük fel a kapcsolatot és egész Lukumi tartózkodásunk alatt itt volt a szálláshelyünk.

A gyülekezet pásztorja ellenezte, hogy a sámánnal felvegyük a kapcsolatot, másfelől viszont a sámán véleménye és barátsága volt szükséges ahhoz, hogy a faluban maradhassunk.

Végül arra jutottunk a gyülekezet pásztorával, hogy a sámánnak is szüksége van gyógyszerre az elüszkösödött lábának a kezeléséhez. Így elkerültük a nézeteltérést, ami a gyülekezet segítéséhez nélkülözhetetlen és a sámán is barátjává fogadott.

Maradhattunk a faluban és segíthettünk a gyülekezeten és a falu közösségén is.

Egy csokor sárga virág

Hogy mit tud tenni egy csokor sárga virág? Azonkívül, hogy gyönyörködtet, eszköz lehet az evangélium hirdetésére.

November 15. A szomszédunkban lakik egy férfi, aki a gurka hadseregben szolgált. Minden reggel a háza előtt sétál. Próbálok köszönni neki már majdnem egy éve, de ő soha nem fogadja, sőt átnéz felettem, mivel tudja, hogy keresztények vagyunk. Imádkoztam már többször is érte.

Ma délután tragédia történhetett a családjában, mert összegyűlt a rokonsága a háza udvarán és megjelent egy buddhista szertartást végző szerzetes is - egyelőre egyedül.

November 16. Egész nap és egész éjjel sírtak a szomszédban. A szomszédunk felesége infarktushalált meg tegnap. Buddhista szerzetesek egész serege vette körbe a házat, kántáltak (megtisztelve ezzel a szellemeket) és áldozatokat mutattak be.

Ezzel egyidőben Csillának, a feleségemnek, hirtelen légzési problémái támadtak. Azt hittem meghal, annyira erősen kapkodta a levegőt. „Imádkozz értem!” - mondta halkán. Megtettem. Ahogy az első pár szót kimondtam, a légzési probléma megszűnt. Ahogy abbahagytam az imádkozást, újra előjött a légszomja. Ismét könyörgtem az Úrhoz és végleg megszűnt a nehéz légzés.

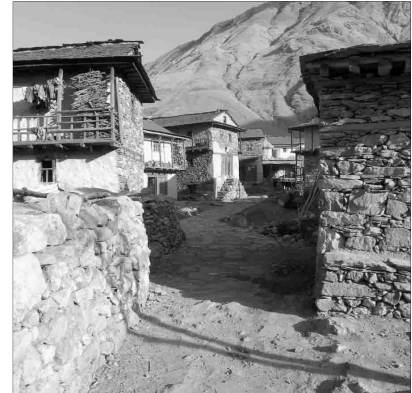
Megosztottuk más keresztényekkel is ezt az élményünket és azt mondták, hogy főleg buddhista szertartások ideje alatt már ők is megtapasztalták ezt a démoni támadást.

Ma elégették a szomszédasszonyunk testét és hamvait a folyóba szórták. A rituális temetés a buddhistáknál mintegy 8 órát tart, mert hitük szerint minden jó szellemmel kapcsolatot kell teremteni és el kell űzni minden rossz szellemet. Így biztosítják a halott lelkének a szabadságot, hogy más testbe szülessen újjá.

Este imádkozva aludtunk el.

November 17. Délelőtt a Jawalakei körforgalom mellett megbúvó virágüzletben vettem egy nagy csokor sárga virágot. Az a gondolatunk támadt, hogy bekopogunk a szomszédba és részvétet kívánunk az elhunyt hozzátartozóinak, talán ez a gesztusunk majd kapuvá válik az evangélium hirdetésére is.

Amikor ajtót nyitott a szomszédunk, szemébe néztem: üres, fény nélküli szempár nézett vissza rám. Amikor részvétet kívánva a virágot átadtuk, szemé megtelt könnyel, majdnem kicsordult az arcára. Behívott, majd egy csésze teával kínált meg

Kövek hátán. Nepáli hegyi falu

bennünket. Beszélgetni kezdtünk. Elmesélte egész élettörténetét és többször is utalt a feleségére, aki pár napja még életben volt. Gazdag férfi, egy igen előkelő házban lakik, a gurka brit hadseregben szolgált 18 éves kora óta. „Az életben most érzem igazán, hogy valakit elveszítettem” - mondta és nehezen palástolta érzelmeit. „Voltam Irakban, Afganisztánban, Burmában, de most, 59 éves fejjel érzem, hogy belül valami fáj.”

Nagyon köszönte, hogy meglátogattuk őt. A büszkesége megtört és elfojtott hangon mondta reánk mutatva, felnőtt gyerekeinek: „A szomszédban laknak, ott az első emeleten, ezek a külföldiek”.

Bűcsúzásokor becsukta az ajtót, de még elkaptam könnybe lábadt szemeként látványát. Bárcsak megérezné ebben a látogatásban Istenünk szeretetét és jelenlétét!

BÖJTI TANÁCSOK...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

13. Erőszak-böjt. Ne hangoskodj, ne légy erőszakos, de légy kedves, türelmes!

14. Ma a gyülekezetedért és lelkipásztorodért imádkozz, akire Isten az igehirdetés szolgálatát bízta. Emlékezz: a papjával perlekedő népen nem lehet Isten áldása!

15. **Vegyünk részt az istentiszteleten. Énekeljünk!**

16. Ma keressük az alkalmat arra, hogy elismerjük valakinek az erőfeszítéseit!

17. Hallgassunk! Egyik legjobb eszköz arra, hogy kifejezzük gyermekeink iránti szeretetünket, ha időnkből adunk nekik, s odafigyelünk rájuk. Ma még inkább figyeljünk arra, mit akarnak mondani nekünk. Ma a csendet izlelgessük, és figyeljük: Isten talán valami nagy hiányérzetünkre választ akar adni!

18. Szépitőszere-böjt. Ma ne használj kozmetikumot! Emlékezz: porból lettünk és ismét porrá kell lennünk.

19. Adakozz! Mondj le édességről, cigarettáról vagy valami olyasmiről, amit szeretsz. Az árát add valakinek, aki rászorul.

20. Szakíts időt a játékra! Az öröm Isten országának a jellemző vonása. Szakíts időt arra, hogy gyermekeiddel játssz, társasjátékozz, énekelj vagy mesélj nekik!

21. Olvass egy keresztyén könyvet! Hitünk épülésére szolgálhat a Biblia mellett más hitmélítő, egyházi könyv, kiadvány is.

22. **Keresd a jót! Figyelj arra, milyen jót kaptál Istentől: család, barátok, munkatársak stb. Mondj el legalább egy dolgot valakinek a nap folyamán, amiben Isten szeretetét ismerted föl.**

23. Édesség-böjt. Ne egyél édességet, de figyelj oda azokra az ízekre, amelyeket Isten azon kívül adott!

24. Vizsgáld meg lelkiismeretedet! Vizsgáld meg magad, kérj Istentől erőt, hogy hajlandó légy föladni olyan szokásodat, ami megakadályoz abban, hogy kifejezd szeretetedet Isten és a családod iránt.

25. Pletyka-böjt. Szívesen feketítjük be a másikat, hogy mi különbnek mutatkozzunk. Ma gyakorold magad abban, hogy nem figyelsz oda pletykára, és nem is adsz tovább ilyeneket!

26. Készség keresése. Gyakran tudjuk, hogy mit kellene tenni, de nem tesszük. Kérd Istent, hogy tegyen késszé a cselekvésre, és segítsen véghez vinni azt, amit elhatároztál!

27. Légy békességteremtő! Boldogok a békességteremtők... Imádkozz a békéért. Világunk tele van békétlenséggel, fájdalommal. Kérd Istent, adjon békét egyének, népek és a világ számára.

28. Küldj üdvözlőt! Írj levelet vagy hívj fel valakit, aki magányos. Gyermekeidet is kérheted, segítsenek rajzolni, írni.

29. **Légy rejtett samaritánus! Tégy valamit családtagodért anélkül, hogy hivalkod-**

nál veled, hogy te voltál. Isten látja, s megfizet nyilván.

30. Öszinteség! Vizsgáld magad a nap folyamán, mennyire őszinték a szavaid, a viselkedésed, a motivációd. Leplezd le önmagad előtt hazugságaidat és törekedj őszinteségre.

31. Töröld le a könnyet „Jézus arcáról”! Ahol szenvedést látsz, segíts, nem várva semmit érte!

32. Kritika-böjt. Ma a kritizálás kísértésében tanul megállni. Családtagjaid bírálása helyett légy kedves velük vagy egyszerűen maradj csendben. Korholás helyett dicsérd gyermekeidet, ismerd el bennük a jót!

Radányi Károly alkotása

33. Önbecsmérlés böjtje. Gyakran önmagunknak vagyunk a legnagyobb ellen-ségei. Olyan szigorúan bíráljuk magunkat, hogy attól nem tudunk lélekben nőni. Ma tudatosítsd magadban, hogy Isten szeretett gyermeke vagy!

34. Figyeljünk belső ösztönzésünkre: mire ösztönöz Isten Igéje, hogyan akarja aktualizálni magát bennünk?!

35. Ma különösen egy családtagodért imádkozz, pl. akinek a helye a legközelebb van hozzád!

36. Hangolódj Jézus passiójára! **Emelj ki belőle egyetlen mozzanatot. Gondolkozz és imádkozz ezzel kapcsolatban!**

37. Hétfő: Adj hálát Istennek! Írj össze tíz dolgot, amiért igazán hálás vagy Istennek. A hálás élet szent élet.

38. Kedd: Ma te határozd meg a böjt tartalmát.

39. Szerda: Ma a „legkisebbekért” imádkozz: a leghagyatottabbakért, hatalom nélkül valókért.

40. Nagycsütörtök: Imádkozz azokért, akik elárultak, hűtlenek lettek hozzád. Imádkozz ellenségeidért.

41. Nagypéntek: Köszönd meg, hogy Jézus érted is meghalt a kereszten. Háládat azzal fejezd ki, hogy másnak is elmondod Nagypéntek üzenetét: meghalt, hogy a kárhozatból megváltson, hogy örök halál helyett örök életünk legyen.

42. Nagyszombat: Rendezd el azt, amit akkor tennél, ha ma hazahívna Urad.

43. **Húsvét: Fogalmazd meg, mit jelent számodra Húsvét!**

44. Ne hagyd abba! Gondolj vissza az elmúlt hetekre, válassz ki egyet, amiben gyakorolni szeretnéd magad. Határozd el, hogy ezekre a jövőben is figyelsz! (Igehirdető)

SZÉNÁSI SÁNDOR

A nagyböjt úrasztala előtt

Máté 3,9-10

Vagyok letört, korhadt, száraz ág...
Ha akarod -
Remény jár át, s virul száz virág.

Vagyok kőszív. Nem él, nem riad.
Ábrahámmak
Te támaszthatz belőlem fiat.

Vagyok koldus, kit lepra lep be...
Te nem félsz tőlem:
ölelj, Uram, áldott szívedre!

Vagyok ó kút: meddő, kiszáradt...
Hajolj fölém
S fölbuzog hit, ének, imádat.

Vagyok csillag, mely hullik egyre...
Nyúlj ki értem,
és végy boldog, szent tenyeredre.

HETEDIK KÜRTSZÓ

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

lő kérdéseire. E válaszok legyenek evangéliumiak, ugyanakkor közérthetőek. Nem minden keresztyén értékek megismerésére vágó ember rendelkezik a megfelelő ismeretekkel. Ezért sajtónk mértékkel használja az egyházi nyelvemet. Törekedj arra, hogy az azt nem ismerő is igyekezzék könnyedén, szinte észrevétlenül megtanulni azt. Legyen tanító jellegű, mert az elmúlt évtizedekben önhibájukon kívül vallásoktatás nélkül nőttek fel generációk, amelyek az alapvető hittani ismeretekkel sem rendelkeznek. Ezért van olyan sikere a különféle vallások tanításainak, mert a megkeresztelt reformátusok sem mindig ismerik hitünk igazságait. Nagyon is időszerű Pál apostolnak Titushoz intézett tanácsa: „Te azonban azt hirdesd, ami egyezik az egészséges tanítással.” (2,1) Legyenek bensőséges, személyes hitre vezető, hitet építő írások, megszólalások. Fogadjuk meg Pálnak Timóteushoz címzett rendelkezését: „Hirdesd az igét, állj elő vele, akár alkalmas, akár alkalmatlan az idő, feddj, ints, biztass teljes türelemmel és tanítással. Mert lesz idő, amikor az egészséges tanítást elviselhetetlennek tartják, hanem saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat.” (2Tim 4,2-3)

A rádió és televízió által közvetített istentiszteletek legyenek olyanok, mint a valóságban. Ne legyen vers, kórusmű, egyszóval kultúrumsor, hanem úgy, mint máskor a református istentiszteleti rend szerint. Maradjon el a véget nem érő hirdetés, mert az csupán helyi információkat tartalmaz. Legyen viszont határozom átnyúló lendület igehirdetés. Igaz tanítás.

Muhari István: világlelemben, mintha egy láthatatlan kéz sepergette volna előttem az utat

Muhari István, a Presbiteri Szövetség volt sajtóreferense, korábbi várad-újvárosi presbiter református gyökereiről, a Kerekes-házról, a féltve őrzött Ravasz-kötetéről és a gyermekkori stílusgyakorlatról.

– *Hogyan emlékszel a gyermekkori évekre?*

– Meghatározó vonulat volt számomra, az anyai ágú nagyszülői vonal. Nagypám jeles figurája volt az akkori Nagyváradnak, iparosi vonalon. Egy malmot működtetett, így aztán rengeteg ember megfordult nála. A malom a mai Decebal utca sarkán volt, szemben az egykori vasgyárral, az Infrăirea-val.

– *Vagyis, számunkra szebben csengő nevén, a Vitéz utcában. Hányas éveket trunk?*

– Ötvenes-hatvanas éveket. Emlékszem, ahogy hazamentem az iskolából, dobtam le a táskát és azonnal mentem a nagyszülői házhoz, amely alig száz méterre volt a miénktől. Nagy élmény volt, ahogy a lovas kocsik sorban álltak a Kerekes-ház előtt, és hordták ki és be a zsákokat. Születésem előtt a Kerekes-ház, amolyan gyűjtőhelye volt a környékbeli ismerősöknek, családoknak, főként a gyerekeknek. Számomra a Kerekes-család légköre jelentette a nagybetűs családot, ahol egyébként jó református légkör uralkodott. Most is megvannak Ravasz László bőrkötéses munkái. Ezek a nagyszüleimé voltak, féltve őrzöm őket.

Drága jó nagyszüleim járultak hozzá, hogy zenére taníttassanak a szüleim: zongorát, hegedűt vettek. Később aztán a nagyszülők elhaltak, a darálót meg kellett szüntetni, hiszen tudjuk, a kommunista átkos rezsimben óriási nyomás alatt tartották azt a néhány, még megmaradt kisiparost.

– *Mi áll az egykori daráló helyén?*

– Egy tömbház. Az úgynevezett Tuberozelor és a Decebal utca sarkán. A házat le-

ŐRZŐK A STRÁZSÁN

Könyvek szerelmese

bontották a nyolcvanas években. Nagyon fájó szívvel mentem arra, amikor a buldózer már a falakat borította...

– *Említetted a református vonalat.*

– Ez meghatározta szinte az egész későbbi életmenetelemet. Tösgyökeresen ide tartozom az Újvárosi református templomba. Anyám is ide kötődött, itt keresztelték, itt esküdött. Engem is itt kereszteltek, itt konfirmáltam, itt lettem presbiter is. Anyai nagybátyám pedig az Olaszi templom orgonájának a villamosítását végezte.

Két zene szakot végeztem, a nagyváradi Arta-Populara népi-művészeti iskolában: hegedűt és zongorát. Ennek ellenére, zenei téren csak a kilencvenes években működtem aktívan, amikor a várad-i zeneiskolában tanítottam zongora másodszaon és korrepetáltam. Ugyanebben az időszakban a Thurzó Sándor szervezte kamarakonzerteken is felléptem. Ezeket főként a Velencei kultúrházban tartottuk.

Egy másik gyermekkori élményem a rajzolás. Mindent lerajzoltam. Később úgy adódott, hogy egy vidéki szövethozatához kerültem Bihar közsébe, ahol néhány ügyes vállalkozó egy képeslap-nyomdát működtetett. Készítettem néhány rajzot, mire azt mondták, hogy működünk együtt. Ebből jó két évtizedes együttműködés lett. Képeslapokat és reklámokat terveztem. Aztán elkerültem a református könyvesboltba.

– *Éles váltás volt.*

– Valóban. Ehhez tartozik, hogy a negyvenes éveim derekán, elkezdtem foglalkozni a Szentírással. Mondjuk így: művelődéstörténeti vonalon. Sokszor nekiduráltam már magam korábban is, kezembé vettem, letettem, nem nagyon értettem. Úgy látszik, ehhez meg kell érni valamelyest. Aztán 45 éves koromban újra nekifogtam, olvasgattam, jegyezgettem. Közben gyűltek a kis papírszeletkéik, amire az akkor általam fontosnak ítélt dolgokat lejegyeztem. Később, egy füzetbe rendszereztem a papírszeleteket, témák szerint. Úgyhogy valamelyest rend teremtődött bennem – legalábbis úgy érzem – a Szentírás „munkamódszerét” illetően. Az olvasgatás közben született gondolatokat leírtam. Gyerekkoromban naplót vezettem. Ez egy jó stílusgyakorlat volt. A Harangszó külmunkatársa lettem, több tucat cikket közöltem a lapban.

– *A bibliai elmélkedésekhez akadt partnered is?*

– Eleinte nem is próbáltam keresni ilyet, mert úgy éreztem, nem vagyok még kész ehhez. Később aztán önmagától jött a dolog. Egy presbiter barátommal rájöttünk arra, hogy mi nagyon is jól megtudjuk magunkat érteni. Sőt, akadt még egy barátom,

aki magyar-német szakos tanár. Akárhányszor összjöttünk, jószerével a Szentírásról folyt a beszéd. Aztán közben jöttél te, az Agnus Rádió képviselőjében, és elkezdtük a közös munkát, immár hangosan is.

– *Ennek folytán több tucatnyi írásod elhangzott a kétezres években, a kolozsvári református rádióban. A papírfecnik megelevenedtek, hangot kaptak. Most mi foglalkoztat?*

– A Presbiteri Szövetség részéről megbíztak egy presbiteri rovat szerkesztésével. Ezt a Harangszó biztosítja számunkra. Az első elképzelés egy önálló lap indítása volt. Ehhez ez a rovat jó iskolának mutatkozik. Bár, ezt tudnánk igazán jól kihasználni. A szándék szintjén már körvonalazódik, egy közös királyhágómelléki és erdélyi kerületi presbiteri lap indulása. Persze, ennek még nagyon az elején tartunk.

– *Milyen ma presbiternek lenni?*

– Könnyű is, meg nem is. Ha abból indulunk ki, hogy még mindig papcentrikus szemlélet uralkodik az egyházban, akkor ilyen tekintetben kicsit nehéz, mert nem igazán érzi a presbiter, hogy terep mutatkozik számára az önálló kezdeményezéshez. Emellett úgy érzem, eléggé képzetlenek is vagyunk. Eddig csak bátorítatlan kísérletek történtek ezen a téren. A presbiternek sajátos feladata lenne, hogy túl minden doktrínán és egyházas megrögzött formulán, a mai korhoz igazítottan, próbálja a keresztyéni eszmevilágot tálni a mindennapi ember számára. Sok esetben még a gyülekezet számára is. Mert úgy érzem, nagy igazságot szóló néhai II. János Pál, amikor azt mondta: Európát újra kell misszionálni. Olyan erős a szekularizáció, hogy azt sem tudjuk hol kezdjük hozzá, annyira eszköztelenek vagyunk.

– *Mit hiányolsz?*

– Komolyabb összhang, szervezés kelleme, az eddiginél lényegesebben nagyobb tér a presbiteri önszerveződés tekintetében.

– *Térjünk vissza a könyvesboltba. Pár évvel ezelőtti nyugdíjba vonulásodig, a nap nagy részében több ezer könyv között dolgoztál.*

– Erősen vágytam arra, hogy anyanyelvi környezetben dolgozzak. Kicsit terhes volt számomra a szinte teljesen román nyelvű környezet a zeneiskolában. Ez megvalósult, és hihetetlen nagy felszabadulást jelentett számomra. Gondolom erre sokan vágnak, de nem mindenkinek adatik meg. Mindig is éreztem, mintha egy láthatatlan kéz sepergette volna előttem az utat, mintha rendezgette volna az utamat.

OLVASÓLÁMPA

Estikék – jó illatú imavirágok

„2008-ban olyan események zúdultak reám, amelyek terhét, szűnni nem akaró fájdalmát csak Isten közelében lehetett elszenvedni, elhordozni, az evangélium üzenetével lehetett enyhíteni.

Majd rádöbbenem, ennyi nem elég. Gyógyulni csak akkor gyógyulok, akkor találok vigasztalást, ha a mennyei üzenetsort tovább adom, tovább küldöm barátaimnak, ismerőseimnek, rászoruló lelkeknek. Akkor született meg a gondolat, egy estebe hanyatló elmélkedésem során, hogy Estike címszó alatt elküldöm oda, ahol az imádsággal telt gondolatsor nélkülözhetetlen” – így vall Korda Zoltán lelkipásztor, az Estikék című áhítat-gyűjtemény születéséről. A világhálón estéről-estére szétküldött mennyei üzenetek aztán négy kötetbe álltak össze, s 2010-ben és 2011-ben nyomtatásban is megjelentek.

A találó Estikék cím egyszerre konkrét és metaforikus, hiszen az estike nemcsak egy napszaknak kissé játékos, bensőséges hangú megnevezése, hanem egy szerény virág neve is, mely napközben összezárt szirmokkal pihen, várakozik, hogy aztán este kibontva szirmai mennyei illatba bővítsa a világot.

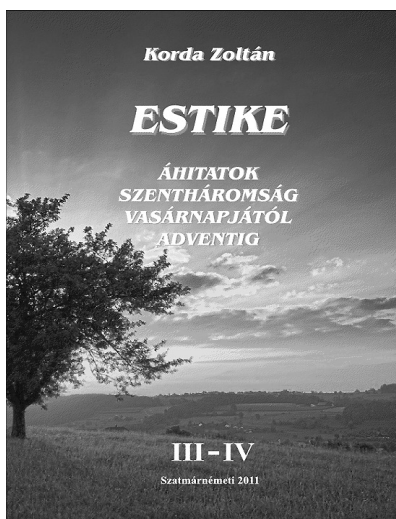
Dávid 141. zsolttárát parafrázálva Korda Zoltán Estikéi jó illatú imavirágokként, esti áldozatként jutnak az Úr színe elé.

Az elhívott lelkipásztor, aki jól sáfarkodik talentumaival és kegyelmi ajándékai-val, rácsodálkozik a teremtett mindenségre, a mikro- és makrovilágra, s ebbe úgy von be minket, olvasókat is, mint akiket ismer és szeret, és velünk együtt halad tovább. Eközben magunk is ráismerünk a megszólító, észre és szívre egyaránt ható Igékre. Ráismerünk a hétköznapiokból vett emberi példák sokaságára, amelyek akár rólunk is szólhatnak, de újraéljük nagy keresztyén ünnepeink meghitt pillanatait is, az Istennel való találkozás örömeit.

A kötetek alcímei: *Áhítatok adventől szentháromság vasárnapjáig*, illetve *Áhítatok szentháromság vasárnapjától adventig* is azt sugallja, hogy a szerző tudatosan irányítja figyelmünket az egyházi év jeles alkalmaira.

Az áhítatok végigvezetnek bennünket az üdvörtörténet egész folyamatán: az adventi várakozáson, a karácsony misztériumán, Jézus diadalmas virágvasárnapi jeruzsálemi bevonulásán, a keresztre feszített Szeretet nagypénteki gyászán, a feltámadás örömein, az áldozócsüdtörtéki mennybemenetel megdicsőülésén át a pünkösdi szentlélek eljöveteleig.

Egy olyan korban, amikor összekeverednek a munkanapok és ünnepek, amikor szétzilálódnak az ünnepi tartalmak, amikor struktúrátlanává válik az idő, még fontosabb feladata a lelkipásztoroknak, hogy őrizze

és ráirányítsa mindannyiunk figyelmét a szent, a szakrális térre és időre, valamint arra, hogy mindennapjainkban is felfedezzük Isten jelenlétét és Istenre utaltságunkat. A mai ember olyan értékválságban él, melynek alapja a fogyasztói kultúra, az értékek devalválódása és relativizálódása. Elemi etikai problémákkal küszködünk, s kérdéseinkre ösztönt keressük a megfelelő válaszokat. Kiáltó szükséglet, hogy a lelkipásztor segítséget tudjon nyújtani problémáink megoldásában. A szerző – tapasztalt gyülekezeti lelkipásztor – olyan hiánypótló áhítatos könyvet írt, amely a Szentírás alapján keresi a biblikus választ a felmerülő kérdésekre.

A naponkénti áhítatok során Korda Zoltán szavai Istenre irányítják gondolatainkat, s a Szentlélek segítségével „üzenet-té”, és belső kegyelmes erőforrássá válnak.

Az év minden napjára jut egy-egy áhítat, hogy Isten csodálatra méltó, felfoghatatlan kegyelmének ezernyi oldalát körüljárhassa az olvasó. Kívánom, hogy mindenki, aki csak kezébe veszi ezt a kötetet, érezze át a kegyelem szó jelentését, naponta tapasztalja az Úr áldását, és részesüljön az isteni kegyelemben! A könyv minden napra egy bibliai idézethez kapcsolódóan elmélyült, személyes üzenettel ajándékozza meg az olvasót. A reggeli rohanásban vagy az este nyugalmában néhány percnyi felrészüléshez jutni sokszor olyan, mint forrásra találni napokig tartó szárazság után. Ilyen ez a könyv: a forráshoz vezet, erőt és vigasztalást ad.

Örömmel ajánlom református népünknek, de minden érdeklődő olvasónak figyelmébe is a mindennapi használatra szánt áhítatos könyv második kiadását.

SZILÁGYI ÉVA

MAGYARNAK LENNI (6)

Az Árpád-ház utáni „idegenek”

„Oh, boldog Magyarország! Csak ne hagyja magát félrevezetni már.” (Dante)

A legbevadultabb hungások úgy gondolják, hogy az Árpád-ház 1301-es kihaltával az idegen uralkodók csak romlást és elgyökértelenedést hoztak Hunnia népére, pedig ez nem igaz.

Nemeskürthy István is úgy látja, hogy úgy az Anjou királyok: Károly Róbert és Nagy Lajos nyolc évtizedes uralma, mint Luxemburgi Zsigmond fél évszázados „királykodása” több pozitív, mint negatív hatást gyakorolt Magyarországra európaizálására.

Károly Róbert centralizálta és homogenizálta az országot, kiragadva a kiskirálykodó főurak (pld. Csák Máté – Amadé szövetség) kezéből a dölyfösködő, önös hatalmat. Az ő korában indult fejlődésnek a bányászat, ipar és a parasztagazdálkodás, s hogy „guruljon” a gazdaság, aranyforintokat veretett az ezüstdénár mellé. 1324-ben vajdaságot szervezett Ungro-Vlachia néven kún-német-magyar-vlach területeken. Kibontakozóban volt egy erős Magyar Királyság, amit fia, Nagy Lajos teljesített ki.

Nagy Lajos korában volt a legnagyobb az ország területe, mikor is „három tenger nyaldosta” annak partjait. Nem kínai vagy perza, hanem magyar diákokat képeztetett Bécsben, Bolognában stb., s ugyancsak a hungarus nebulók számára alapította meg 1367-ben – krakkói mintára – a pécsi Egyetemet. Bevezette az ősiségi törvényt, hogy egy egészséges társadalmi és jogi hierarchiának vessen meg az alapjait.

Lajos 1382-ben vejére, Luxemburgi Zsigmondra egy fejlett, európai szintű Magyarországot hagyott. Kőkemény trónviszályokat követően 1387. március 31-én Székesfehérváron magyar királlyá koronázták.

Zsigmond korában egyre inkább tért hódított a török invázió, s 1396-os nikápolyi győzelmükkel Bajazidék gyökeret is vertek a Balkánon. Akkor a török uralom még nem volt számottevő Magyarországon, s a belső egységet erősítette azáltal, hogy a temesvári Országgyűlésen Nagy Lajos törvényeit és az Aranybullát „fortifikálta”.

Zsigmond korában épültek gótikus templomok Kassán, Pozsonyban, Kolozsváron, Sopronban, Keszthelyen, s ugyancsak e korban két huszita, Pécsi Tamás és Újlaki Bálint fordította le, Botoşani mellett, magyarra a négy evangéliumot.

Zsigmond korától datálható a nemesi nemzet fogalma is. A magra ennek a kormányzásában is résztvevő Czillei, Garay, Komcsay stb. családok voltak, s a hatalommal, birtokokkal bíró ősi családok.

Summa summarum: 1437-re, Zsigmond halálánál és a bábolnai felkelésnek esztendejére Magyarország már egy össz-európai szinten elismert nagyhatalom volt, ami – lehetséges – az Anjou-házi királyok és Luxemburgi Zsigmond dinasztikus kapcsolatait és vezetői erényeit nélkül soha nem valósult volna meg.

BOROS J. ATTILA

✿ **JÓTÉKONYSÁGI GYŰJTÉS, A TŰZKÁRT SZENVEDETT CZAPP CSALÁD RÉSZÉRE.** „Akinék két köntöse van, egyiket adja annak, akinek nincs; és akinek van eledele, hasonlókép cselekedjék” (Lk 3,11). Egy nagyváradi, református magyar család ügyében fordulunk olvasóinkhoz. Czapp József és családja az elmúlt esztendőben, november 27-én azzal kellett szembesülnön, hogy

házuk, melybe tavaly márciusban költöztek be, leégett. Az elmúlt hónapokban már több helyről kaptak kisebb-nagyobb támogatást, de a ház rendbetételéhez, újjáépítéséhez jelentős összegre lenne szükségük. Ezért gyűjtést szerveztünk a rászoruló család részére és egy bankszámlát is nyitottunk. Bárki átutalhat, befizethet az említett számlára, vagy beviheti az erre szánt összeget gyülekezete lelkipásztorához, aki majd eljuttatja ezt ugyanoda. Bármilyen adomány segítséget jelent.

A bankszámla adatai: **CZAPP IOSIF, Banca Transilvania Oradea, Agentia Gara, CONT IBAN: RO09BTRL00501201A01341XX.** Kérjük, hogy amennyiben valamilyen összeget helyeztek el a számlán, jelezzék azt egy rövid e-mail-ben, a következő címen: raksilajos@yahoo.com.

RÁKSI LAJOS egyetemi lelkész,
Partiumi Keresztény Egyetem

✿ **NYÍLT LEVÉL AZOKHOZ, AKIK FELELŐSÉGET VÁLLALNAK A SZILÁGYSÁGI MAGYAR OKTATÁSÉRT.** Mintegy két évtizede tart az a „néma küzdelem”, amelyet egyéni és közösségi életünk boldogulásáért naponként vívunk. Nem csak elköszönt javaink visszaforgatása, de a minket megillető jogaink megtartása úgy tűnik, egyre inkább nehézségekké ütközik. Küzdelmünkben voltak és vannak, akik határozottan támogattak. Erről a helyről is kifejezzük elismerésünket és köszönetünket azok iránt, akik közösségi életük előmozdítói voltak és maradtak.

Megdöbbenéssel vettük tudomásul a zilahi városi tanács, folyó év január 4-én

hozott határozatát, mely szerint a Kraszna utcai óvoda a 2012/2013. tanévtől a Zilahi Református Wesselényi Kollégium igazgatása alá átkeletül a Simion Bărnuțiu iskola igazgatása alá. Az óvodának otthont adó épület a Zilahi Református Egyház tulajdona egy 2008-ban keltezett visszaforgatási határozat alapján. A Wesselényi Kollégium igazgatása alá kerülése pedig természetes következménye volt az erdélyi magyar oktatás tradíciójának.

Meglátásunk szerint a városi tanács döntése egyrészt veszélybe sodorhatja fenti óvodában egyházi támogatással létrejött és fenntartott vállalatokat, másrészt felerősíti azon félelmünket, hogy mindeddig ismeretlen háttérerők a zilahi, de tágabb értelemben a szilágysági magyar oktatás ellehetetlenítését idézhetik elő.

Nem tehetjük, hogy ne szóljunk, és ne cselekedjünk felelősen nemzeti megmaradásunk e fontos pillérének megerősítése érdekében, különösen most, amikor azt tapasztaljuk, hogy veszélybe kerülhet a magyar oktatás jövője.

Felkérjük a politikai pártokat, egyesületeket, civil szervezeteket, hogy széleskörű együttműködéssel támogassák a több évszázadra visszatekintő zilahi, szilágysági magyar oktatás megmaradását, jövőjét.

Meggyőződésünk, hogy eme emberpróbáló időben csakis az együttműködés szellemében fogant határozott fellépés következtében érhető el megnyugtató eredmény. *Zilah, 2012. januárjában.*

**A Zilahi Református Gyülekezeti- Presbiteri Szövetség
Ügyintéző Tanácsa**

✿ **INTÉZMÉNYESÜL AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TÖRTÉNELMI EGYZHÁZAK KÖZÖTTI PÁRBESZÉD.** Tőkés László erről szóló jelentését egyhangúlag fogadta el az EP elnöksége. Brüsszeli rendkívüli ülésén tárgyalta és fogadta el az EP Elnöksége Tőkés László alelnök jelentését az európai-egyházi párbeszédéről. Előterjesztése bevezetéseképpen Tőkés László a múlt és a jelen időszerű összefüggéseiről szólt, a nigériai véres keresztényüldözések és az 1989-ben megdöntött ateista Ceaușescu-diktatúra kegyetlenségének ellentétéképpen méltatva az egyházakkal, a különböző szervezetekkel és az eltérő felfogású emberekkel, közösségekkel folytatandó párbeszéd „európai modelljét”. A jelentés legfőbb eredménye az, hogy az európai egyházak végre megtalálhatják az őket megillető társadalmi helyüket az uniós intézmények rendszerében, továbbá pedig a konkrét EU-s politikákról szóló párbeszéd előtt is megnyílik a lehetőség.

✿ **KÓRHÁZMISSZIÓ ZILAHON.** „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek” Mt 11,28. A Zilahi Megyei Kórházban református istentiszteletet tartunk minden vasárnap délelőtt 11 órától, a főbejáratnál található ökömenikus kápolnában. Mindenkit szeretettel hívunk és várunk! Hétköznapokon beteglátogatás, lelkipogondozás, keresztyén irodalom terjesztése. Egyházi ünnepeinken, valamint külön kérésre más napokon is kiszolgáltatjuk az Úri szent vacsorát. Elérhetőség: Antal Attila lelkipásztor, tel.: 0741/477-618.

✿ **HARANGSZÓ - A KIRÁLYHÁGOMELLÉKI REFORMÁTUSOK LAPJA.** Lapunk kéthétről kéthétre nyújt lelki táplálékot, keresi a református keresztyén választ a mai ember kérdéseire. Körképet ad gyülekezeteink és külföldi református testvéreink életéből, egybekapcsolja olvasóit határon innen és túl. A folyton változó mában igyekszik rámutatni arra, aki tegnap, ma és mindörökké ugyanaz: Jézus Krisztusra, aki az út, az igazság és az élet.

Fizessen elő 2012-ben is, változatlan áron, példányonként 1,50 lejért a Harangszóra, legyen ön is tagja a királyhágomelléki református olvasók nagy családjának!

IDÉZŐJEL

„Úgy érzem, manapság sokkal inkább a szemünket és a fülünket kell megbőjtöltetni, hogy Isten halk és szelíd hangját meghalljuk, amely felülről és még is belülről akar hozzánk szólni. Egy héten legalább egy nap ne nyissuk ki a rádiót, televíziót, ne olvassuk el az újságok szomorú, riasztó, keserves, rossz híreit, ehelyett csöndesedjünk el. ... Azért is szükségünk van hangbőjtire, hogy rezonálóképesek legyünk a belső-felső hangra, a Lélek szavára. Csak elcsöndesedve, szemünket, fülünket böjtöltetve tudunk kapcsolatba kerülni Isten Lelkével.”

GYÖKÖSSY ENDRE

Harangszó
A Királyhágomelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

ISSN 1221 - 0323
Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Felelős szerkesztő: Fábrián Tibor. **Szerkesztőségi titkár – olvasószerkesztő:** Babes Arday Erika. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Külmunkatársak:** Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kupán Árpád, Lőrincz Lóránd-Péter, Orbán Levente, Tóth Zsigmond. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea (Nagyvárad), str. Moscovoi (Szilági Dezső u.) nr. 14. Tel.: 0259/416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, <http://harangszo.blogspot.com>. A terjesztés a lelkész hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a Királyhágomelléki Református Egyházkerület Senczi Kertész Ábrahám nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.

Harangszó-melléklet

Egyházi sajtó

EZT ÍRTUK... TIZENKÉT ÉVE

A mi lapunk

Hogy telik az idő! Eltelt egy évtized azóta, hogy életre hívták a Harangszót! Buzgó, az Úr ügyéért és református magyar népünkért munkálkodó lelkipásztorok és nem lelkipásztorok útjára indították azt a gyülekezeti lapot, amelyik ott kell hogy legyen a Biblia mellett minden református család asztalán. Ott bizony, hogyha ad valamit magára és ha komolyan veszi hitéletét. Csak úgy halkán kérdezem meg: mennyire vesszük komolyan hitéletünket?...

Emlékszem, milyen nagy volt a lelkesedés! Milyen nagy volt az öröm! Végre újra itt van egy újság, amelyik a miénk, amelyik református, amelyik magyar! Egy újság, amelynek hasábjain nem csak a LÉLEK CSENDJE rovatban szólhatunk az emberi szívekhez! Egy újság, amelynek lapjain az írott Ige, a vigasztalások, a gyülekezeti életéről szóló tudósítások eljutnak, eljuthatnak a belső szobákba is, ahonnan nem akar, nem tud kilépni a ma embere és nem jut el Isten házáig, de egy hű presbiter, egy beteg látogató testvérnő a nőszövetségből, avagy – hadd mondjak merészet – egy ifjú testvér elviszi. S ha ma nem, akkor holnap, s ha holnap nem, akkor holnapután, s ha holnapután sem, akkor azután, de egyszer csak megnyílik az ember lelki szeme és meglát benne olyan dolgokat, olvasva sorait, s a sorok közeit, egyszer csak Isten Lelke ébredést kezdeményez, megújulást ad. Először az egyénnek, aztán a családnak, aztán a gyülekezetnek, aztán a mi Királyhágómelléki Református Egyházkerületünknek. (Csak úgy zárójelben jegyzem meg: Vajda János A virrasztók című verse jut eszembe: „Álmodunk mi hihetlent. / El sem merjük mondani...” – de hát miért ne álmodnánk! Igenis hihető és valósággá válik, mert a mindenség, s így Anyaszentegyházunk Ura ezt akarja. Csak idő kérdése...!)

Emlékszem milyen nagy buzgósággal munkálkodtunk! Írtunk és írtunk...! Régi, átkos világban felgyülemllett sérelmeink, panaszaink s reményeink mind kicsordultak szívünkéből, s mintha már rég beleöntettek volna a nyomda ólombetűibe, egyszer csak napvilágot láttak... No, meg a terveink, a jövődönk... Egyszer csak... mintha alább hagyott volna a buzgalom... Egyre kevesebb szolgatársam vette a fáradságot, vagy a bátorságot (?), hogy tollat ragadjon... Vagy olyan dolgokról írtunk, ami nem láthatott napvilágot?...

Emlékszem, hogy kapkodtát híveink a Harangszót, mert érezték, tudták, kiolvasták belőle, hogy mint a toronyban felhangzó harang szava által az Úr szól, az Úr hív... Az Úr hív ki mindannyiunkat életünk éjszakájából a fényre, a világosságra...

„1990. I. évfolyam, 1. szám.” Az első Harangszó-szám címlapja

Híveink buzgósága nem hagyott alább – sem Pusztaiújlakon, sem Kövesegyházán, sem Dernán, sem Tataroson, sem Varaszóban... csak néha, de mindig felelősségteljesen, hogy ez az újság a miénk, úgy ahogy van, hol kisebb, hol nagyobb formátumú, hol érdekesebb, hol kevésbé érdekes, hol értékesebb, hol „drágább”, de akkor is a mi református magyar népünké. S ha más nem, de az Ige a Lélek Csendjében, mely minden napra utat mutat, drága kincs kell hogy legyen! S mit ad Isten?! Amulj és csodálkozz, Testvérem, 2000 január közepén kérdőre vonnák Pusztaiújlakon: hogy nem jelent meg még a Harangszó ez évi száma? Mert a hívek nem tudják, hogy csak néhány „megszállott” ember ügye már ez az újság, hogy mennyi küzdelem, mennyi álmatlan éjszaka, mennyi törődés van egy-egy lapszám mögött...

A szőrványvidéken pedig, ahol alig látnak magyar lapot valóban drága kincs a Harangszó, s más írások is. Nemcsak a presbiterok és gondnokok szívügye a lap, hanem a híveké is. Öreg és fiatal egyaránt megvásárolja, s nem az ára a fontos, nem az a kérdés, hogy mennyibe kerül, hiszen pottom összeg az ára ahhoz képest, amennyi lelki kincssel gyarapít. A fontos, hogy meglegyen, hogy olvashassák, hogy ne késve érkezzenek el rendeltetési helyére!

Hiszem, tudom, hogy rajtunk múlik, milyen a mi Harangszónk! E lap áldott esz-köz az Úr kezében arra nézve, hogy lelki fásultságunkból, közömbösségünkben, tunyaságunkból felébredessen. Áldottak legyenek a „virrasztók”!..., de vigyázz, nagyon vigyázz drága lelkészársam, nagyon vigyázz drága testvérem itt a Királyhágómelléken s szerzte a nagyvilágban, mert:

„Szempillánk is csuklik immár...

S ha az álom elnyomott,

S mi is alszunk, boldog Isten!

Akkor aztán késő minden –

Mozdulhat a tetszhalott!...”

(Vajda János: A virrasztók)

Mégse feledd, testvérem, hogy az Anyaszentegyház Ura nem alszik, éberen virraszt, s alig várja, hogy a Harangszó által is (!) új életre keltsen bennünket.

CSOMAY ÁRPÁD

Kedves Olvasóink! 2010 és 2011 után, idén immár harmadik egyházi sajtóval foglalkozó mellékletünk lát napvilágot. Ezúttal is több fontos és aktuális témát közelítünk meg. **Csohány János**, tudós kül munkatársunk a református sajtó kihívásait tárgyalja vezércikkében. Az *Ezt írtuk...* sorozatban **Csomay Árpád** biharszentjánosi lelkipásztor ébresztgeti mindazokat, akik az évek során meglankadtak az iratmisszió terén. **Veres Kovács Attila** várad-olaszi lelkipásztorral pedig arról beszélgetünk, hogyan végezze az újságíró, fotós a munkáját a templomi istentisztelet során, hogy közben ne zavarja meg a gyülekezet áhitát. A szerk.

REMÉNYIK SÁNDOR

Békesség Istentől

*Nincs nyugalom, nincs nyugalom, - a szív,
Amíg ver, mindörökre nyugtalan.
De mindörökké nyughatatlanul,
Istentől mégis Békessége van.
Nyugalma nincs, de Békessége van.
Békesség Istentől.*

*Nincs nyugalom, nincs nyugalom, - vihar,
Örök hullámlás a víz felszíne.
De lent a mélyben háborítatlanul
Pihen a tenger s az ember szíve,
Hadd hullámozzék a víz felszíne.
Békesség Istentől.*

*Nincs nyugalom, nincs nyugalom, - s ez a
Nyugtalanság, mint a járvány, ragad.
Te sugarazd szét békességedet
És szóval, kézfogással másnak add.
Az Isten Békessége is ragad.
Békesség Istentől.*

*Reggel mondd, délben mondd és este mondd
A Feltámadott első, szép szavát.
És ragyogóbbá lesz a reggeled
És csillaghímesebb az éjszakád.
És békességesebb az éjszakád.
Békesség Istentől.*

*Békesség Istentől: mi így köszönjünk,
Hogy köszöntésünkben lélek legyen -
Vihartéptű fák - ágainkon mégis
Vadgalamb bűg és Békesség terem.
Békesség: köszöntésünk ez legyen.
Békesség Istentől.*

1935. február 5.

Újságíró a templomban

Tolakodásnak számít valakit imádkozás közben fotózni. Nyugaton már nem is szabad képrögzítő felszerelést bevinni a templomokba, nálunk még teljes a szabadság ebben a vonatkozásban. Általában nem a hivatásos riporterek, hanem az esküvői fényképészek munkája a legzavaróbb. Veres-Kovács Attila, a nagyváradi-olaszi gyülekezet lelkipásztora úgy véli lassan kialakul egy olyan, közmegelegedésre szolgáló együttműködés a sajtó és a templomi közösség között, ami az olvasók helyes tájékoztatást és a sajtó munkatársainak egyházasabbá válását is szolgálja.

– Nem egyszer jelzik lelkészek, egyházi személyiségek, hogy az egyházi alkalmakról tudósító újságírók nemegyszer járatlanok bizonyulnak abban a tekintetben, hogyan illik viselkedni egy templomban, istentisztelet alatt. Ön is így látja?

– Húsz évvel ezelőtt olyan világ jött, melyben a lehetőségek sokasága nyílt meg az egyház és a sajtó előtt is. Az egyháziak kiléphetek a templom zárt köréből, beléphetnek a sajtó és általában a média színterére. Ugyanakkor jó néven vette az egyház, ha istentiszteleiről vagy fontosabb rendezvényeiről a sajtó tudósított, azaz a média bejött az egyházba. Illesse köszönet ezért a tudósítókat. Azóta is sokszor szolgált írástémát az egyház a sajtó tudósítóinak. Csakhogy mind az egyház, mind a sajtó tudósítók új helyzettel álltak szembe, és nem mindig a helyzetnek megfelelően viszonyultak egymáshoz. Ha én újságíró iskolában tanítanék, akkor meghívnék minden egyházból egy-egy képviselőt, hogy magyarázza el a templomi szertartások idején dolgozó fotósok és újságírók számára, melyik templomban mikor és hogyan illik dolgozniuk. Tisztában vagyok vele, hogy a munkájuk nagyon fontos, de engedjék meg, hogy a tanács és a jóakarát szintjén néhány észrevételemet elmondjak. Valószínű, hogy nem csak a sajtó munkatársainak, de sok más embernek is, elvilágiasodott egyházi közösségeinkben is, tanulságot szolgálhat.

– Mire érdemes hát figyelnie templomi jelenléte során a tudósítóknak?

– A meghirdetett esemény – legyen bár istentisztelet, vagy vallásos ünnepély – meghatározott órában kezdődik. Illik, hogy ha a sajtó részt akar venni, akkor idejében ott legyen. Igen zavaró, amikor az istentisztelet közben bejön a tudósító, és látványosan elkezd dolgozni – fotózni, jegyzetelni.

Sokszor olvashatunk az egyházi tudósításokban olyan kifejezéseket, amelyek nem abban az egyházban használatosak. Egyházközség helyett sokszor helytelenül egyházközséget, vagy egyházkerületet olvasunk, ha a város egy körzetére vonatkoztat-

Veres Kovács Attila: imádkozó embert könyörgés közben fotózni, igen nagyfokú tolakodásnak és udvariatlanságnak számít

ják. A református egyházmegeye nem azonos tartalmú a római katolikus egyházmegegyével. Az istentiszteletekről szóló tudósításokban a bibliai helyek és könyvek megnevezése eléggé pontatlan. Valaki azt írta például, hogy a negyedik Efézusi levélből idézett a kollégánk, pedig csak a negyedik részéből olvasott. Ebben is jó lenne, ha egyeztetnének egy egyházi szakértővel, hogy a pontosság és a szakszerűség tükröződjék minden egyházi írásukból.

A templom az áhítat színhelye. Az imádkozás legbensőbb emberi megnyilvánulásaink közé tartozik. Intim, tehát nem tartozik másra. Ezért imádkozó embert könyörgés közben fotózni, igen nagyfokú tolakodásnak és udvariatlanságnak számít. Az istentiszteletre bejött emberek, bármilyen foglalkozásuk is legyenek, imádság esetén csak imádkozhatnak. Nincs annál zavaróbb, mint épp akkor kattintani egy-egy fényképezőgépet. A minap épp ünnepi istentisztelet volt a templomban, amikor keresztül-kasul sétált egy fotográfus a templom piacán, és épp amikor kedve tartotta és ott, ahol kedve szottyant egyet-egyét villantott a vakujával. Az ünnepelőbe öltözött hívek között furcsán festett a kopott, piros pólójában és rövid nadrágjában, amint az épp imádkozó lelkész szeme közé villantotta gépe vakuját.

Ha azt vesszük, hogy a Lajtától nyugatra már nem is szabad képrögzítő alkalmazását bevinni a templomokba, nálunk még teljes a szabadság ebben a vonatkozásban.

– Akkor hát az istentisztelet mely szakaszában fotózzon a riporter?

– Jogos a kérdés. A fő szempont, hogy munkájuk közben sem a gyülekezeti tagokat, sem a szónokot, sem az áhítatot ne zavarják. Éneklés közben és a hirdetések rendjén bátran dolgozhatnak a fotósok, nem zavarnak. Művészi műsorok alkalmazásával szintén megőrizhető a közreműködő.

Ne gondolja, hogy a sajtótudósítókkal szemben van csak kifogásunk. Dehogyan! Általában az esküvők alkalmával alkalma-

zott fényképészek munkája a legzavaróbb. Egy alkalommal ki kellett kísértetnem a fotóst az esküvőről, ugyanis az ifjú pár és a lelkész közé állt. Mikor kértem, hogy fáradjon oldalra, azzal vágott vissza, hogy ő dolgozik. Miután többszöri felkérésre sem volt hajlandó elhagyni a templom piacát, ki kellett vezetetni őt a templomból. De manapság már az ifjú pár házassági előkészítő beszélgetésekor erre is felhívjuk a figyelmet. Úgy érzem, hogy lassan kialakul egy olyan, közmegelegedésre szolgáló együttműködés a sajtó és a templomi közösség között, ami az olvasók helyes tájékoztatást és a sajtó munkatársainak egyházasabbá válását is szolgálja.

– Az egyház kommunikációját időnként nehézkesnek tartja a sajtó. Valóban az?

– Ha figyelembe vesszük, hogy a Református Egyházunk mennyire szolgálja a nyilvánosságot, akkor nem hiszem, hogy nehézkes lenne a kommunikáció, esetleg a bőség zavarával küzd a sajtó az egyházköztől kapott tájékoztatás tekintetében. Ha viszont az egyház alapvető szerepére gondolok, mely az Isten Igéjének hirdetését, az Igével való kommunikációt jelenti, akkor csak abban az esetben lehet nehézkes a kommunikáció, ha nehezen érthető a hirdett Ige. Akkor pedig egyházunk igehirdetőinek valóban javítaniuk kell ezen, annak érdekében, hogy a kedves újságírók is jól érezzék magukat a templomainkban, ne csak dolgozzanak, hanem lelki ajándékokat is kaphassanak. Szeretettel várjuk tehát a sajtó munkatársait máskor is a templomainkba.

FÁBIÁN TIBOR

OLOSZ LAJOS Utolsó hit

*Nem voltak falak, festett Máriák,
térdeplő, meghajlott páriák.
Óriás fák boltívei alatt
szétszórvra hevert ezer fényvirág
és ezeröles csend lélegzett halkan,
soh'sem voltam mégse
szenteltebb misébe.*

*Oltár előtt mégis soha igazabban.
Lelkem előntötte áhítatos béke
és fűrődött foltlan szépségébe.
Nem emelt szót senki,
hogy torz gúzsba kösse
a sasszabad megfoghatatlanságot.
Száz oltárból egynek sem volt neve.
Az erdők Krisztusa nem feszült keresztre.
Embernélküli, bujdosó hitek
szabad templomában
ezerfájdalmú áhítattal
öleltem meg az utolsó hitet.
1921*